

Poradnik dotyczący sposobu ustalania wysokości składki członkowskiej według nowych zasad

Komisja Rady Naczelnej ZHP ds. zarządzania organizacją

Warszawa, marzec 2017 r.

WSTĘP

Druhny i Druhowie!

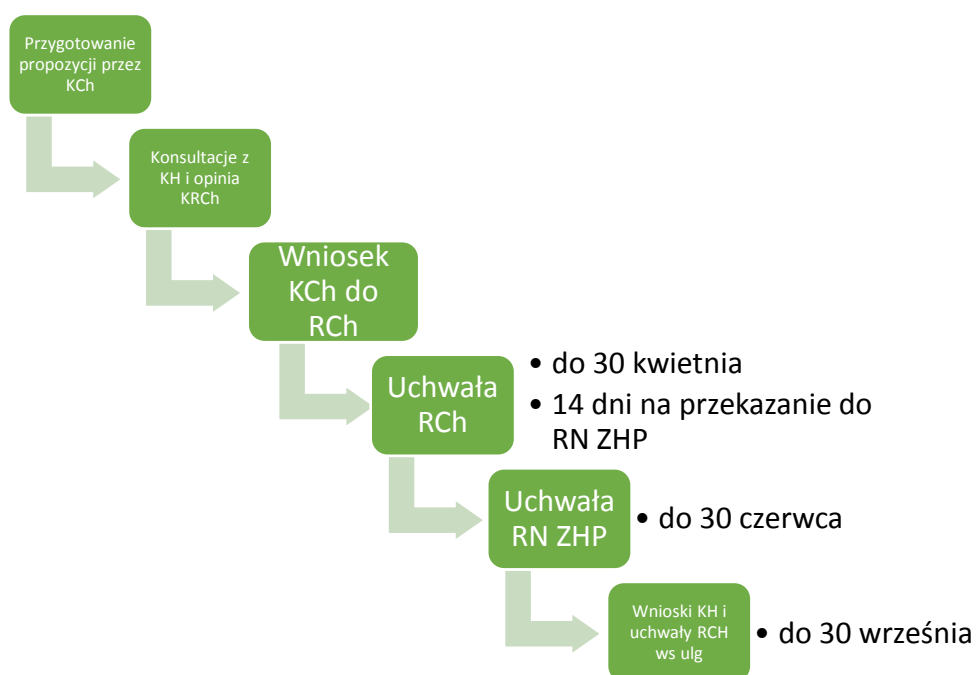
4 grudnia 2016 r. Rada Naczelna ZHP podjęła dwie uchwały - nr 47/XXXVIII w sprawie zasad ustalania wysokości, zbierania i podziału podstawowej składki członkowskiej, a także zasad udzielania ulg i zwolnień oraz nr 48/XXXVIII w sprawie zasad i sposobu finansowania władz ZHP. Uchwały powstały po szerokiej, ogólnopolskiej dyskusji na temat finansowania ZHP i niebawem zmieniają ten obszar funkcjonowania Związku.

Obecnie środowiska chorągwi przygotowują się do złożenia wniosków do Rady Naczelnej ZHP o ustanowienie wysokości składki członkowskiej od 1.10.2017 r. i na rok 2018. W toku prac powstały wątpliwości, pytania, które kierowano do Rady Naczelnej ZHP. Na kanwie analizy zgłaszanych pytań opracowano materiał, który może być pomocny środowiskom chorągwi i hufców w pracach nad wysokością składki.

W pierwszej części omówiono proces decyzyjny zawarty we wspomnianej uchwale, w kolejnych zawarto wskazówki dla władz hufców i chorągwi przy pracy nad tym tematem, a na końcu znajduje się zestawienie najczęściej zadawanych pytań wraz z odpowiedziami.

Zapraszamy do lektury i korzystania z tego mini-poradnika.

PROCES DECYDOWANIA O SKŁADCE CHORAĞWI, HUFCA I PODSTAWOWEJ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ (PJO)

Zgodnie z uchwałą Rady Naczelnej ZHP składkę tworzą: część należna Głównej Kwaterze ZHP - w miesięcznej wysokości 2,00 zł, oraz część należna chorągwiom, hufcom i podstawowym jednostkom organizacyjnym uchwalana przez Radę Naczelną ZHP na wniosek rady każdej z chorągwi w maksymalnej wysokości 10 zł miesięcznie (tj. pięciokrotności części należnej GK ZHP). Rada chorągwi podejmuje uchwałę w sprawie wniosku do Rady Naczelnej ZHP do 30 kwietnia roku

poprzedzającego rok kalendarzowy obowiązywania wnioskowanej wysokości składki według wzoru określonego w uchwale Rady Naczelnej ZHP. Rada chorągwi podejmuje uchwałę na wniosek komendy chorągwi, która proponuje poszczególne komponenty składki po przeprowadzeniu konsultacji z komendantami hufców (minimum - rekomendujemy szersze konsultacje) oraz uzyskaniu opinii komisji rewizyjnej chorągwi, dokonując wcześniej analizy potrzeb i kosztów, które mają być finansowane ze składki, **w tym obowiązkowo polisy NNW obejmującej wszystkich członków ZHP z przydziałem służbowym do chorągwi i jednostek podrzędnych**. Komenda chorągwi we wniosku wskazuje podział na poszczególne komponenty składki (tzn. jaka część składki będzie należna chorągwi, jaka hufcom i jaka podstawowym jednostkom organizacyjnym). Rada chorągwi na podstawie analizy złożonego wniosku podejmuje uchwałę w sprawie wniosku do Rady Naczelnej ZHP, wskazując podział na poszczególne komponenty części składki należnej chorągwi, hufcom i podstawowym jednostkom organizacyjnym.

Dobłą praktyką jest opatrzenie uchwały rady chorągwi uzasadnieniem, które pokaże genezę wniosku kierowanego do Rady Naczelnej ZHP - przeprowadzone konsultacje oraz wytłumaczenie proponowanego podziału składki.

Uchwały rady chorągwi powinny być przekazane do Rady Naczelnej ZHP w ciągu 14 dni od ich podjęcia. Rada Naczelna ZHP do 30 czerwca roku poprzedzającego rok kalendarzowy obowiązywania wnioskowanej wysokości składki podejmuje uchwałę, w której określa wysokość składki w danej chorągwi. Jeśli do Rady Naczelnej ZHP nie wpłynie wniosek, to w kolejnym roku w danej chorągwi składka wynosi 2 zł miesięcznie i jest w całości przekazywana do Głównej Kwatery ZHP.

Po określeniu przez Radę Naczelną ZHP wysokości składki na rok kalendarzowy komenda hufca może wnioskować do rady chorągwi o udzielenie ulgi wszystkim członkom ZHP z przydziałem służbowym do hufca i jednostek podrzędnych w wysokości nieprzekraczającej części składki należnej hufcowi i podstawowej jednostce organizacyjnej. Wniosek komendy hufca musi zawierać uzasadnienie wskazujące źródła finansowania działalności hufca i jednostek podrzędnych w przypadku udzielenia ulgi. Rada chorągwi udziela ulgi członkom ZHP z przydziałem służbowym do hufca i jednostek podrzędnych w wysokości nieprzekraczającej części składki należnej hufcowi i podstawowej jednostce organizacyjnej w formie uchwały, którą rada chorągwi podejmuje w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok kalendarzowy obowiązywania ulgi.

Ważna uwaga! W roku 2017 rada każdej chorągwi powinna skierować do Rady Naczelnej ZHP dwa wnioski - jeden dotyczący wysokości składki za IV kwartał 2017 r., a drugi dotyczący wysokości składki na rok 2018, ponieważ nowe składki obowiązują od 1 października 2017 r. Dla czytelności warto podjąć dwie odrębne uchwały, opcjonalnie jedną ale zawierającą dwa wnioski - szczególnie jeśli proponowany podział składki jest taki sam na IV kwartał 2017 r. i na rok 2018.

PORADY DLA HUFCA

Komenda hufca powinna dobrze przygotować się do udziału w procesie ustalania wysokości składki w swojej chorągwi, hufcu i tworzących go jednostkach. Stąd kilka porad do zastosowania.

Warto, aby komenda hufca spotkała się z drużynowymi i kadrą hufca, aby omówić koszty działania hufca - ich obecną wysokość, konieczne zmiany i to, co chcemy finansować ze składki, z czego rezygnujemy, a co chcemy finansować inaczej.

Do rozmowy trzeba się dobrze przygotować - dokonać analizy dotychczasowych kosztów - ich źródeł (utrzymanie siedziby, materiały biurowe, koszty bankowe, telefon, opłaty dla chorągwi, podatki, ew. koszty pracownicze itd.), a także jak były finansowane - ze składki, grantów, 1% itd. Trzeba pamiętać, że od roku 2018 znikają opłaty wewnętrzne i zastąpi je część chorągwiwana składki, nie trzeba więc teraz uwzględniać opłat wnoszonych do chorągwi za księgowość, rozliczenia, HAL, obsługę umów itd.

Na spotkaniu komendy z drużynowymi i kadrą hufca należy omówić planowane koszty, wyjaśnić wszystkie wątpliwości i zdecydować, co chcemy finansować ze składki i jaka powinna być jej wysokość. Wtedy też należy omówić z drużynowymi, jakie mają oczekiwania względem części składki należnej PJO, a może jaka górna wysokość całości składki wchodzi w grę z ich strony,

pamiętając, że z części hufcowej i przeznaczonej dla drużyn można dostać ulgę na całość lub ułamek kwoty składki.

Mając w ręku wynik takich rozmów, można udać się na spotkania chorągwi, aby tam przedstawić swoje propozycje, pokazać wyliczenia i argumentować stanowisko.

PORADY DLA CHORAĞWI

Zarówno rada, komenda, jak i komisja rewizyjna chorągwi mają w całym procesie swoje zadanie do wykonania. Przypominamy o najważniejszych aspektach dla każdej władzy.

Komenda chorągwi powinna przede wszystkim dokonać dokładnej analizy kosztów funkcjonowania chorągwi, które dotychczas finansowała ze składki, opłaty wewnętrzne i inne źródła oraz zastanowić się, które koszty powinny być finansowane z nowej składki **przy uwzględnieniu likwidacji opłat wewnętrznych**. Każdy z tych kosztów powinien być uzasadniony, ponieważ społeczność chorągwi ma prawo pytać o zasadność danego wydatku.

Ponadto, należy poszukać ofert ubezpieczenia NNW (nowa składka ma obowiązkowo pokrywać taką polisę dla wszystkich w chorągwi) i koszty uwzględnić w propozycji dla chorągwi.

Trzeba być gotowym do tłumaczenia poszczególnych kosztów, ale też wskazania, jak chorągiew będzie (lub nie) funkcjonować bez określonej pozycji, aby kadra/rada/komisja miały świadomość, że odrzucając jakąś pozycję kosztów, muszą liczyć się ze skutkami braku środków na np. obsługę prawną czy opłacenie etatu.

Wstępną propozycję należy przedstawić co najmniej komendantom hufców, komisji rewizyjnej chorągwi i radzie chorągwi. Warto, aby było to szersze spotkanie kadry chorągwi, aby jak najwięcej osób mogło rozwiązać swoje wątpliwości i wziąć udział w konsultacjach. Po szczerzej rozmowie i zbadaaniu opinii należy sformułować finalną propozycję i przekazać komisji rewizyjnej chorągwi do zaopiniowania oraz poinformować komendantów hufców.

Komisja rewizyjna powinna wydać swoją opinię na temat propozycji komendy chorągwi, wskazane jest uzasadnienie opinii, aby rada chorągwi miała jak największą wiedzę, podejmując uchwałę. Mając za sobą konsultacje z komendantami hufców i opinię komisji rewizyjnej chorągwi - komenda chorągwi składa wniosek do rady chorągwi.

Rada chorągwi rozpatruje we właściwym dla siebie trybie wniosek komendy chorągwi i do 30 kwietnia podejmuje uchwałę w sprawie wniosku do Rady Naczelnej ZHP. Należy postużyć się wzorem z uchwały Rady Naczelnej ZHP, a uchwałę przekazać w ciągu 14 dni od jej podjęcia do Rady Naczelnej ZHP. W roku 2017 należy złożyć dwa wnioski - jeden dotyczący wysokości składki za IV kwartał 2017 r., a drugi dotyczący wysokości składki na rok 2018.

Rozpatrując wniosek komendy chorągwi, należy upewnić się, jakie konsultacje przeprowadzono, czy uzyskano opinię komisji rewizyjnej chorągwi, a przede wszystkim finalnie przeanalizować proponowaną wysokość składki i koszty, które ma finansować - czy chorągiew będzie się bilansować z taką składką? Bardzo ważny aspekt, to upewnienie się, że planowana składka obejmuje koszt polisy NNW oraz określenie, kto ją finansuje. Bardzo dobrą praktyką jest sporządzenie uzasadnienia do uchwały rady chorągwi, które wskaże przebieg ustaleń i konsultacji w danej chorągwi oraz z czego wynika wnioskowana wysokość i podział części składki należnej chorągwi, hufcom i podstawowym jednostkom organizacyjnym.

Po określeniu przez Radę Naczelną ZHP wysokości składki (do 30 czerwca) rada chorągwi powinna być gotowa na przyjęcie i rozpatrzenie do 30 września wniosków komend hufców o ulgi z części należnej hufcom i PJO w uchwalonej składce. Zaleca się poinformowanie komend hufców o tej możliwości i przypomnienie, że to komendy hufców składają do rady chorągwi (zgodnie z jej regulaminem) stosowne wnioski. Wnioski muszą zawierać uzasadnienie wskazujące, jak hufiec będzie się po takiej uldze finansować. Rada podejmuje ostatecznie decyzję o udzieleniu lub nie ulgi.

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Od kiedy płacimy nowe składki?

Od 1 października 2017 r. naliczamy składki w nowy sposób, czyli pierwsze wpłaty będą mieć miejsce w grudniu 2017 r. To oznacza, że w tym roku, do 30 kwietnia 2017 r., rady chorągwi podejmują dwie uchwały - jedną na IV kwartał 2017 r. , a drugą na cały rok 2018.

Jak wygląda nowa składka?

Składkę tworzą dwa elementy - część należna Główniej Kwaterze ZHP w wysokości 2 zł miesięcznie oraz część należna chorągwiom, hufcom i podstawowym jednostkom organizacyjnym, wynosząca maksymalnie 10 zł miesięcznie.

Jaki jest proces decydowania o składce chorągwi, hufca i PJO?

Komenda chorągwi składa do rady chorągwi wniosek o podjęcie uchwały w sprawie wniosku do Rady Naczelnej ZHP określającego proponowaną wysokość składki i jej podział między chorągiew, hufiec i PJO.

Rada chorągwi musi podjąć uchwałę do 30 kwietnia roku poprzedzającego obowiązywanie wysokości składki przekazać ją do Rady Naczelnej ZHP w ciągu 14 dni od jej przyjęcia. Kolejno, Rada Naczelna ZHP do 30 czerwca podejmuje uchwałę określającą wysokość składki w poszczególnych chorągwiach (taka konstrukcja pozwala chorągwiom swobodnie ustanawiać składki, a RN ZHP podejmuje uchwałę bo ona jest statutowo delegowana do tego).

Kolejno, do 30 września rada chorągwi rozpatruje ewentualne wnioski hufców o udzielenie ulg dla całego hufca z części lub całości części składki należnej hufcowi i PJO.

Wniosek komendy chorągwi musi być poprzedzony konsultacjami z komendantami hufców i pozyskaniem opinii komisji rewizyjnej chorągwi.

Czy konsultacje komendy chorągwi mają odbyć się tylko z komendantami hufców i komisją rewizyjną chorągwi?

To minimum wymagane przez uchwałę - komenda chorągwi musi uzyskać opinię komisji rewizyjnej chorągwi oraz skonsultować swój wniosek z komendantami hufców. Zasadne jednak jest organizowanie szerszych konsultacji - w chorągwi, jak i w hufcach, aby budować jasność i czytelność finansów oraz angażować szerokie grono instruktorów do odpowiedzialności za finanse organizacji.

Czy rada chorągwi może zmienić uchwałę w sprawie wniosku do Rady Naczelnej ZHP w zakresie proponowanym przez komendę chorągwi?

Tak, rada chorągwi jest organem stanowiącym i jej rola w procesie nie sprowadza się tylko do zatwierdzenia złożonego przez komendę chorągwi wniosku. Intencją nowego modelu składkowego było przekazanie odpowiedzialności za sposób finansowania na poziomie lokalnym chorągwiom - jak dotychczas Rada Naczelna ZHP ustanawiała składki, tak teraz rada chorągwi jest decydem. Powinna jednak kierować się dobrem chorągwi i budować konsensus wokół wniosku do Rady Naczelnej ZHP.

Czy w ramach określenia składki członkowskiej istnieje możliwość różnicowania wysokości składki należnej hufcom w zależności od hufców, przykładowo: Hufiec A płaci 2 zł miesięcznie, hufiec B - 1,50 zł, pozostałe hufce - 1 zł miesięcznie?

Na etapie uchwalania wniosku do RN ZHP przez radę chorągwi (w trybie punktów 2b-6 uchwały nr 47/XXXVIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 4 grudnia 2016 r. w sprawie zasad ustalania wysokości, zbierania i podziału podstawowej składki członkowskiej, a także zasad udzielania ulg i zwolnień) - nie jest to możliwe. We wniosku rady chorągwi musi być wpisana jedna kwota dla wszystkich hufców w danej chorągwi.

Natomiast możliwe jest uzyskanie przez każdy hufiec z osobna (dla całego hufca) w trybie punktu 11 uchwały - ulgi z całości bądź części składki należnej hufcowi i/lub PJO. Wniosek taki składa się do rady chorągwi po podjęciu przez Radę Naczelną ZHP uchwały w sprawie określenia wysokości składki w danej chorągwi (RN ZHP uchwałę podejmuje do 30 czerwca). Rada chorągwi do 30 września rozpatruje wnioski hufców wraz z uzasadnieniem i podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia ulg.

Co w sytuacji, gdy rada chorągwi nie podejmie uchwały w sprawie wniosku do Rady Naczelnej ZHP?

Wówczas na dany rok w chorągwi składka wynosi 2 zł miesięcznie i jest w całości przekazywana do Głównej Kwatery ZHP.

Czy w myśl ust. 11, komenda hufca może wnioskować o udzielenie ulgi na część wysokości składki, np. 50% składki należnej hufcowi i PJO?

Tak, składając wniosek w trybie pkt 11 uchwały, komenda hufca może wskazać przykładowo ulgę w wysokości 50% z części należnej hufcowi i 25% z części należnej PJO. W uzasadnieniu do wniosku należy wskazać jak hufiec/PJO zamierzają się finansować w przypadku udzielenia ulgi - wskazać źródła finansowania.

Czy komenda hufca może wnioskować o udzielenie całkowitej ulgi na składkę należną hufcowi (zrzec się swojej części), ale wnioskować o pozostawienie składki PJO uchwalonej przez RN ZHP do dyspozycji tychże?

Tak, składając wniosek w trybie pkt 11 uchwały, komenda hufca może wnosić o ulgę 100% z części należnej hufcowi, pozostawiając część należną PJO w tym hufcu na poziomie określonym przez Radę Naczelną ZHP. W uzasadnieniu do wniosku należy wskazać, jak hufiec zamierza się finansować w przypadku udzielenia ulgi 100% na część należną hufcowi.

Czy hufiec może wnioskować o przekazanie części składki należnej hufcowi do dyspozycji PJO?

W kontekście punktu 11 - tj. w trybie wniosku o ulgę - nie jest to możliwe, gdyż nie jest to ulga, a zmiana struktury składki, do zmian której rada chorągwi nie jest uprawniona. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, aby KH w trybie gospodarowania tak zebraną składką przeznaczyła ją na wsparcie PJO, w szczególności tworząc fundusz każdej z PJO itd.

Czy osoby niepełnosprawne są zwolnione z opłacenia podstawowej składki członkowskiej, czy też muszą być członkami jednostek NS?

W myśl zapisów punktów 9 i 10 uchwały nr 47/XXXVIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 4 grudnia 2016 r. w sprawie zasad ustalania wysokości, zbierania i podziału podstawowej składki członkowskiej, a także zasad udzielania ulg i zwolnień, zwolnieni z obowiązku opłacania składki są członkowie ZHP, którzy należą do podstawowej jednostki organizacyjnej NS lub integracyjnej, a także spełniają kryteria członkostwa w jednostce NS określone w „Instrukcji tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego”.

Odpowiadając wprost na postawione pytanie - aby uzyskać zwolnienie z opłacania składki osoba niepełnosprawna (spełnia wówczas kryterium członkostwa NS) musi być w drużynie NS lub integracyjnej. Zasady nadawania tych mian drużynom określa wspomniana wcześniej instrukcja.

Na co przeznaczana jest nowa składka?

Główna Kwatera ZHP 1,60 zł miesięcznie przeznaczana na pokrycie składek członkowskich w międzynarodowych organizacjach skautowych, których członkiem jest ZHP, kosztów funkcjonowania władz naczelnych ZHP, kształcenie i pomoc programowo-metodyczną oraz opłacenie polisy ubezpieczenia OC obejmującej wszystkich członków ZHP, a 0,40 zł na kapitał żelazny.

Część składki należna chorągwiom, hufcom i podstawowym jednostkom organizacyjnym przeznaczana jest na pokrycie kosztów funkcjonowania podstawowych jednostek organizacyjnych, hufców oraz chorągwi, a także opłacenia polisy ubezpieczenia NNW obejmującej wszystkich członków ZHP z przydziałem służbowym do chorągwi i jednostek podrzędnych

Czym jest kapitał żelazny?

To środki gromadzone na poziomie centralnym mające być zabezpieczeniem organizacji w sytuacjach nadzwyczajnych. Środkami tymi nie można swobodnie dysponować. Do 30 czerwca 2017 r. Rada Naczelna ZHP określi szczegółowe zasady działania kapitału żelaznego.

Czy pozostają opłaty wewnętrzne?

Nie, z dniem 1 stycznia 2018 r. chorągwie nie mogą finansować swej działalności z opłat wewnętrznych. Nowa składka powinna być skalibrowana tak, aby bilansować dotychczasowe kwoty.